
III Pielikums.

DAUDZPUSĒJAS IAM JOMĀ IEINTERESĒTO PERSONU PLATFORMAS IEGULDĪJUMS PĀRDOMU DOKUMENTĀ "CEĻĀ UZ ILGTSPĒJĪGU EIROPU 2030. GADĀ" – KOPSAVILKUMS

Eiropas virzība uz ilgtspējīgu nākotni

DAUDZPUSĒJĀS IEINTERESĒTO PERSONU PLATFORMAS IAM JOMĀ IEGULDĪJUMS PĀRDOMU DOKUMENTĀ “CEĻĀ UZ ILGTSPĒJĪGU EIROPU LĪDZ 2030. GADAM” – KOPSAVILKUMS

Platformas dalībnieki: *Birdlife; BusinessEurope; Eiropas Pašvaldību un reģionu padome (CEMR); COFACE Families Europe; Eiropas Reģionu komiteja; CONCORD Europe; COPA-COGECA; CSR Europe; EUROCITIES; Eiropas Arodbiedrību konfederācija (ETUC); Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK); ENEL; Eiropas Sabiedrības veselības alianse (EPHA); ESADE Business School; Eiropas Izglītības darbinieku arodbiedrību komiteja (ETUCE); Eiropas Universitāšu asociācija (EUA); Eiropas Vides birojs (EEB); Eiropas Jaunatnes forums (YFJ); Starptautiskā Integrēto pārskatu komiteja (SIPK); FoodDrinkEurope; Taisnīgas tirdzniecības aizstāvības birojs (FTAO); Sociālā platforma; SDG Watch Europe; Transparency International; Unilever; Pasaules Dabas fonds (WWF); Vandinika Shukla; Christian Thimann; Wiebe Draijer; Janez Potocnik*

Platformas novērotāji: Eiropas Vides un ilgtspējīgas attīstības konsultatīvās padomes (EEAC); Eiropas Investīciju banka (EIB); Eiropas Ilgtspējīgas attīstības tīkls (ESDN); Starptautiskā dabas aizsardzības savienība (IUCN); Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO); Apvienoto Nāciju Organizācija (ANO); Pasaules Banka (WB)

Platformas dalībnieku vēstule

Briselē, 2018. gada 11. oktobrī

Tagadējiem un nākamajiem Eiropas Komisijas un citu ES iestāžu vadītājiem,

visiem iesaistītajiem, kam no svara ir atbalsts ilgtspējīgam dzīvesveidam un vides, sociālās, ekonomiskās un pārvaldības attīstībai Eiropā,

Eiropas iedzīvotājiem un vēlētājiem

Ar šo jauno platformu un mūsu ziņojumu mēs vēlamies raidīt spēcīgu signālu līderiem, iesaistītajām pusēm un cilvēkiem gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās: ir pienācis laiks – varbūt pēdējais laiks – izstrādāt un īstenot tālredzīgu un tālejošu stratēģiju ilgtspējīgai Eiropas attīstībai līdz 2030. gadam.

Jāatzīmē, ka nevienam platformas dalībniekam nevajadzēs apstiprināt katru šajā ziņojumā ietvertu ieteikumu vai viedokli, un katram ir tiesības uz atšķirīgu viedokli par aplūkotojām jautājumiem.

Tomēr esam centušies īsā laika posmā, cienot mūsu daudzveidīgo pieredzi un uzskatus, uz to pamata formulēt savu nostāju, lai kopīgiem spēkiem virzītos uz labāku, ilgtspējīgu Eiropu.

Mūsu ieteikumi, kas balstās uz spēcīgām kopējām vērtībām, strukturāliem rīcībpolitikas uzlabojumiem un inovatīviem rīcības priekšlikumiem, sakņojas to vairāku tūkstošu vīriešu un sieviešu pieredzē un darbā, kas strādājuši publiskajā sektorā, pilsoniskajā sabiedrībā un privātajā sektorā. Viņu kopīgais mērķis ir pārveidot ilgtspējīgas attīstības mērķus praktiskos risinājumos, kas vairotu iedzīvotāju labklājību un aizsargātu vidi, saglabājot to šai un nākamajām paaudzēm.

Mūsu ziņojums piedāvā dažādas perspektīvas un nebūt ne vienkāršus kompromisus starp vides, ekonomikas, sociālās jomas un pārvaldības interesēm ilgtspējīgā attīstībā, no kuriem dažus varējām apspriest sarunās, bet par citiem vēl vajadzēs rast lielāku skaidrību un vienprātību.

Esam pārliecināti, ka iedzīvotāju un līderu uzticēšanās un iesaistīšanās ilgstošā Eiropas pārveidē nesīs augļus. Tālab visos līmeņos ir nepieciešama taisnīga un līdztiesīga dialoga kultūra un partnerība, kurā ikviens partneris var palīdzēt veidot Eiropu, kas iestājas par it visiem, un paļauties uz pārējiem, kas nāks talkā. Tas ietver arī visaptverošu ilgtspējīgas Eiropas stratēģiju, kura sniegs ievirzi visiem Eiropas politikas virzieniem un programmām, kas paātrinās mūsu individuālos un kolektīvos centienus, lai nodrošinātu ilgstošu drošību, labklājību un cieņu visiem iedzīvotājiem.

Mēs lepojamies ar līdz šim paveikto, taču vienlaikus jūtam, ka būtu jādara vēl daudz vairāk. Tad dialogs par ilgtspēju un sadarbība šajā platformā strauji uzlabotos un iegūtu jaunus apgriezienus – gan starp ieinteresētajām personām, gan ar ES iestādēm.

MARTIN HARPER
Birdlife

MARKUS BEYRER
BusinessEurope

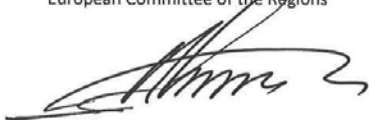
FREDERIC VALLIER
Council of European Municipalities and Regions

ANNEMIE DRIESKENS
COFACE Families Europe

ARNOLDAS ABRAMAVICIUS
European Committee of the Regions

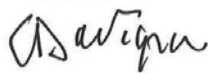
JOHANNES TRIMMEL
CONCORD Europe

LIISA PIETOLA
COPA-COGECA

ETIENNE DAVIGNON
CSR Europe

SILVIA GANZERLA
EUROCITIES

LIINA CARR
European Trade Union Confederation

BRENDA KING
European Economic and Social Committee

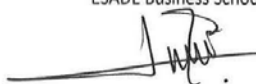
FRANCESCO STARACE
ENEL

SASCHA MARSCHANG
European Public Health Alliance

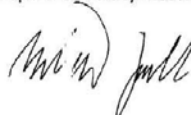
EVA JANE-LLOPIS
ESADE Business School

SUSAN FLOCKEN
European Trade Union Committee for Education

MICHAEL GAEBEL
European University Association

JEREMY WATES
European Environmental Bureau

DEJAN BOJANIC
European Youth Forum

RICHART HOWITT
International Integrated Reporting Council

JANA HAINSWORTH
Social platform

LEIDA RIJNHOUT
SDG Watch Europe

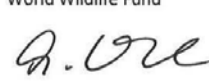
CARL DOLAN
Transparency International

PAUL POLMAN
Unilever

DR. ANDREA KOHL
World Wildlife Fund

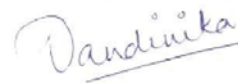
MELLA FREWEN
FoodDrinkEurope

SERGI CORBALAN
Fair Trade Advocacy Office

VANDINIKA SHUKLA
Member acting in personal capacity

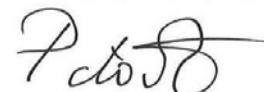
CHRISTIAN THIMANN
Member acting in personal capacity

WIEBE DRAIJER
Member acting in personal capacity

JANEZ POTOCNIK
Member acting in personal capacity

Kopsavilkums

“EIROPAS VIRZĪBA UZ ILGTSPĒJĪGU NĀKOTNI”

Daudzpusēja IAM jomā ieinteresēto personu platformas ieguldījums 2018. gada oktobra pārdomu dokumentā “Ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu 2030. gadā”

Daudzpusēju ieinteresēto personu platformu, kas izvērtēja ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu Eiropas Savienībā (“daudzpusēja IAM jomā ieinteresēto personu platforma”) izveidoja 2017. gada maijā, lai tā atbalstītu un konsultētu Eiropas Komisiju un visas ieinteresētās personas, kas iesaistītas IAM īstenošanā ES līmenī.

Mums – publiskā sektora, pilsoniskās sabiedrības un privātā sektora pārstāvjiem – ir kopējas vērtības, uz kuru pamata izstrādājām ieteikumus, kā ilgtspējīgas attīstības mērķus pārveidot praktiskos risinājumos, kuri nodrošinātu labklājību gan šai, gan nākamajām paaudzēm Eiropas Savienībā un citur pasaulē. Mūsu ieteikumi ir domāti kā iedvesmas avots un sniedz ievirzi Komisijas pārdomu dokumentam “Ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu 2030. gadā”.

Tā kā darba programma ir vērienīga un ilgtspējīgas attīstības mērķi – universāli un nedalāmi, nav vienas, allaž derīgas receptes, kuru varētu piedāvāt. Lai sasniegtu šos mērķus, vajadzēs visaptveroši izvērtēt situāciju, nosakot, kurās jomās vajadzīgas pārmaiņas, un izstrādāt saskanīgas rīcībpolitikas, kas sniegtu ilgstošus sociālos, ekonomiskos, ar pārvaldību un vidi saistītos līdzīgumus, atzīstot un nostiprinot visu mērķu un uzdevumu savstarpējo saikni. Mūsu ieteikumi, kuri ir prasīgi un par kuriem esam vienojušies, ir ieguldījums šā mērķa sasniegšanā.

Kā prioritāti iesakām Eiropas Savienībai izstrādāt un īstenot visaptverošu, tālredzīgu un pārveidojošu stratēģiju “Ilgspējīga Eiropa 2030”, kas virzītu visas ES rīcībpolitikas un programmas. Lai šāda stratēģija būtu efektīva, tai būtu jāietver gan starpposma, gan ilgtermiņa mērķi un jāizklāsta ilgtspējīgas Eiropas redzējums arī pēc 2030. gada.

Īstenojot 2030. gada darba kārtību, Eiropas Komisijai un visām pārējām ieinteresētajām personām jāievēro pamatprincipi, jāizpilda jau esošās starptautisko nolīgumu diktētās saistības, jāaņem pārveidot mūsu sociālo un ekonomisko modeli, jāatzīst par prioritāriem un jāpaātrina pasākumi, kas risina visnabadzīgāko un visatstumtāko sabiedrības locekļu situāciju (principi, ka nevienu nedrīkst atstāt novārtā), jāatzīst, ka planētas resursi nav neizsmeļami, jāievēro cilvēktiesības un tiesiskums un jānodrošina ilgtspējīgas attīstības politikas saskaņība.

Mēs sniedzam arī dažus pārnozaru ieteikumus. Iesakām ES izgudrot jaunu pārvaldības sistēmu, lai nodrošinātu saskaņotu pieeju ilgtspējīgai attīstībai. Komisijas priekšsēdētājam, kuru atbalstītu īpaša projekta grupa, vajadzētu būt atbildīgam par 2030. gada darba kārtību, nodrošināt efektīvu koordināciju un par tās īstenošanu ziņot ikgadējā runā par stāvokli Eiropas Savienībā. Lai īstenotu ilgtspējīgas attīstības mērķus un Parīzes nolīgumu, ir jārikojas arī reģioniem, pilsētām, iedzīvotājiem, kopienām, uzņēmumiem un pilsoniskajai sabiedrībai visā tās dažādībā. ES būtu jāiestājas par teritoriālu pieeju ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā un jāpieļauj divpusējs dialogs, kurā Eiropas un valstu stratēģijas iesaista reģionālās un vietējās iestādes, kā arī pilsonisko sabiedrību un profesionālās organizācijas vairāku līmeņu pārvaldības modeli, kurā piedalās daudzas ieinteresētās personas. Mēs arī piedāvājam izvērtēt šīs platformas panākumus (gan sastāva, gan uzdevuma ziņā) un diskutēt par to, kā tā turpmāk varētu palīdzēt īstenot mūsu priekšlikumu par iekļaujošu, līdzdalīgu un pārredzamu stratēģiju “Ilgspējīga Eiropa 2030”. Visbeidzot, vēl būtu jācenšas panākt ilgtspējīgas attīstības politikas saskaņību tādā ziņā, ka visām ES rīcībpolitikām vajadzētu sekmēt ilgtspējīgu attīstību Eiropā vai ārpus tās.

Mums ir arī daži specifiski ieteikumi par to, kā nostiprināt pašreizējo ES rīcības līdzekļu klāstu. Labāka regulējuma programma tikai iegūtu, ja politikas veidošanas procesā pilnībā iestrādātu ilgtspējīgas attīstības mērķus un principus. ES politikas veidotājiem vajadzētu pilnvērtīgāk izmantot ietekmes novērtējuma pamatnostādnes, lai racionalizētu ilgtspējīgas attīstības aspektus. Būtu jāizveido ilgtspējīgas Eiropas koordinācijas cikls ar ES ilgtspējīgas attīstības rīcības plāniem, dalībvalstu un Eiropas Komisijas sniegtiem ziņojumiem par ilgtspējīgu attīstību un ieteikumiem. Eiropas pusgada process jāpieskaņo stratēģijai “Ilgspējīga Eiropa 2030”, un tajā jāietver ilgtspējas pārbaude. ES publiskajām finansēm, tostarp daudzgadu finanšu shēmai, vajadzētu būt pilnīgi ilgtspējīgām, un finanšu noteikumiem būtu jāietver vides, sociālo un pārvaldības risku definīcija. Dalībvalstu līmenī būtu jāveic ilgtspējīgas

fiskālās reformas, jāpievēršas tādām problēmām kā izvairīšanās no uzņēmumu ienākuma nodokļa maksāšanas un fiskālais dempings, kā arī pilnībā jāīsteno Adisabebas rīcības programma. Lai uzlabotu nākamo lēmumpieņēmēju informētību, ES vajadzētu sīkāk izstrādāt integrētu un līdzdalīgu pārraudzības, pārskatatbildības un pārskatīšanas sistēmu, kas ietvertu visaptverošu ES IAM indikatoru kopumu un kvalitatīvu analīzi.

Esam nākuši klajā arīdzan ar konkrētām nozarēm domātiem ieteikumiem. Ilgtspējai saskanīgi jāatspoguļojas visās ES rīcībpolitikās un iniciatīvās. Tomēr šā dokumenta vajadzībām esam apzinājuši piecas ES rīcībpolitikas jomas, kurām ir ārkārtīgi liela nozīme IAM sasniegšanā:

1) būtu vēl vairāk jāveicina, jāstimulē un jāreglamentē *ilgtspējīgs patēriņš un ražošana*, īpašu uzmanību pievēršot globālajām apgādes ķēdēm. Mums ir vajadzīgi arī juridiskie un politiskie risinājumi un finansējums, kas sekmētu šo pāreju. Jāsamazina ES “pēda”, jāievieš resursu pārvaldības konvencija un jāizstrādā uz patēriņu balstīti rādītāji. Ilgtspējai vajadzētu ietilpt Eiropas 2030. gada rūpniecības stratēģijā;

2) *ES būtu jāinvestē pētniecībā un inovācijā, cilvēkresursos un cilvēku dotībās, nodarbināmībā un sociālajā iekļautībā*. Pilnībā būtu jāīsteno Eiropas sociālo tiesību pilārs. Būtu jāveicina sociālā un solidaritātes ekonomika, jāizvērs investīcijas veselībā un labklājībā, un ilgtspējai būtu jākļūst par starpdisciplināru zinātņu. Būtu jāgarantē kvalitatīva izglītība, par prioritāti jāatzīst atbalsts bērniem un jauniešiem un jāievieš regulējums, kas nodrošina drošu ceļu patvēruma meklētājiem un migrantiem, tajā pašā laikā nostiprinot integrācijas un iekļautības politiku;

3) *klimata un enerģētikas politika*. ES savi klimata un enerģētikas mērķi būtu jāpieskaņo jau pieņemtajam mērķim, kas paredz temperatūras pieaugumu pasaulē ierobežot līdz 1,5 grādam salīdzinājumā ar pirmsrūpniecības laikmeta līmeni, tajā pašā laikā uzlabojot izturētspēju. Būtu pakāpeniski jāatsakās no fosilajiem kurināmajiem, jāpalielina investīcijas energoefektivitātē un tīrā enerģijā, jāsekmē dabā balstītu risinājumu izmantošana. Būtu jāatslogo satiksmes sastrēgumi un jāsekmē ilgtspējīga infrastruktūra un visaptveroši mobilitātes plāni. ES būtu arī jāatbalsta jaunattīstības valstis, lai tās pielāgotos klimata pārmaiņām un nostiprinātu savu izturētspēju;

4) *pārtika, lauksaimniecība un zemes izmantošana, tostarp kopējā lauksaimniecības politika*. ES būtu jānodrošina, lai visas ES investīcijas lauksaimniecībā būtu pieskaņotas Līgumam par ES, – tas gādātu par cilvēku veselības aizsardzību augstā līmenī, kā arī par vides aizsardzību un vides kvalitātes uzlabošanu. No publiskiem avotiem nodrošinātam ienākumu atbalstam vajadzētu sekmēt pārtikas ražošanu, sabiedrisko labumu un ekosistēmu pakalpojumu sniegšanu, vienlaikus arī nodrošinot pieklājīgus dzīves standartus lauksaimniekiem un paverot ceļu pārejai uz ilgtspējīgām lauksaimniecības un pārtikas sistēmām. Par prioritātēm būtu jāatzīst investīcijas videi draudzīgā un ekonomiski dzīvotspējīgā praksē un šīs prakses pētījumi, turklāt jāgādā par globālo vērtības ķēžu ilgtspēju;

5) *kohēzijas politika* ir ļoti svarīgs ES investīciju rīks, kas atbalsta ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu. Tai vajadzētu nostiprināt mērķu īstenošanu vietējā līmenī, tiešā veidā atbalstot reģionālās un vietējās pašvaldības, atbalstīt ES pilsētprogrammu, vēl vairāk sekmēt sociālo mērķu sasniegšanu un veicināt investīcijas zaļākā un ilgtspējīgākā infrastruktūrā, tostarp lauku apvidos.

Tā kā jārikojas nekavējoties, mēs Komisijai cieši iesakām ātri un bez vilcināšanās sekot līdzi mūsu ieteikumu īstenošanai, lai Eiropa varētu veikli un pilnībā izmantot iespēju, ko ilgtspējīga attīstība sniedz mūsu sabiedrībai. Mūsu prasību izpildīšanā būs vajadzīga iekļaujoša un līdzdalīga pieeja, un mēs pilnībā apliecinām savu atbalstu. Mūsu galīgais mērķis ir nodrošināt, lai ilgtspējīga attīstība kļūtu par paliekošu iezīmi Eiropas politikas veidošanā.

Daudzpusējās IAM jomā ieinteresēto personu platformas pilns ieguldījums pārdomu dokumentā “Ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu 2030. gadā” ir pieejams https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/sdg_multi-stakeholder_platform_input_to_reflection_paper_sustainable_europe2.pdf